

AZ ERFA FENNÁLLÁSÁNAK 40. ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPLI

▶ A FRANÇOIS-XAVIER ORTOLI-FÉLE BIZOTTSÁG 1974-BEN

A kezdetleges regionális politika kezdeti stratégiája elsődlegesen a mezőgazdasági predominanciából, az ipari szerkezetváltásból és a strukturális alulfoglalkoztatottságból fakadó egyenlőtlenségeket volt hivatott korrigálni.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap, amely elsődleges beruházási forrássá nőtte ki magát az Európai Unióban a regionális növekedési és a munkahelyteremtési stratégia terén, meglehetősen szerény formában indult el mintegy 40 évvel ezelőtt. A kezdetektől fogva az volt a fő célja, hogy támogassa a kevésbé fejlett területek növekedését, és sokkal közelebb hozza egymáshoz Európa gazdaságait.

1974 decemberében az Európai Bizottság bejelentette, hogy az egykori Európai Gazdasági Közösséget (EGK) alkotó kilenc tagállam létrehozza az Európai Regionális Fejlesztési Alapot „a legelmaradottabb régiói növekedésének finanszírozására”.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG SZÜLETŐBEN LÉVŐ REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAPJA

Az Európai Közösség hamarosan Regionális Fejlesztési Alapot hoz létre a legelmaradottabb régiói növekedésének finanszírozására. Az 1974. december 9–10-én tartott párizsi csúcstalálkozón ez volt a kilenc tagállam kormányfőinek egyik legfontosabb politikai döntése.

Az 1,3 milliárd elszámolási egységet⁽¹⁾ (az euró elődje) tartalmazó alapot 1975-től kezdődően, hároméves próba-időszakra hozták létre.

(1) Az európai elszámolási egységet (EUA) 1975 és 1979 között használták az Európai Közösségekben. 1979-ben paritáson számolva felváltotta az európai valutaegységet (ECU), amelyet 1999-ben paritáson számolva az euró váltott fel.

A források szétosztásában a leginkább rászoruló tagállamok, azaz Olaszország, Írország és az Egyesült Királyság élveznek elsőbbséget.

1975-ben az EGK legszegényebb területeit szubnacionális szinten határozták meg: ide tartozott Dél-Olaszország, Írország nagy része, Nyugat- és Délnyugat-Franciaország, Észak-Hollandia, az egykori nyugat-német határ mentén található területek és az Egyesült Királyság jelentős része, különösen Wales és Skócia.

Az alapot a leghátrányosabb helyzetű tagállamoknak osztották szét a következő arányban: Belgium 1,5%; Dánia 1,3%; Franciaország 15%; Írország 6%; Olaszország 40%; Luxemburg 0,1%; Hollandia 1,7%; Németország 6,4%; az Egyesült Királyság 28%. A Bizottság határozatával összhangban az egy főre jutó legnagyobb támogatást sorrendben Írország, Olaszország és az Egyesült Királyság kapta.

A regionális politika célja – az 1974-es csúcstalálkozó közleménye szerint – az egyenlőtlenségek kiküszöbölése, amelyek „oka legfőképp a mezőgazdasági predominancia, az ipari szerkezetváltás és a strukturális alulfoglalkoztatottság”.

Az ERFA alapjai a Közösséget létrehozó szerződésben

Az 1957. évi Római Szerződés (létrehozó szerződés) világos politikai kötelezettségvállalást fogalmazott meg a kiegyensúlyozottabb regionális fejlődés iránt, hogy ösztönözze az integrációt, illetve „kohéziót” az Európai Gazdasági Közösség különböző régiói között.

A regionális politikára vonatkozó első átfogó iránymutatásra 1973-ban a Bizottság tett javaslatot. A Regionális Fejlesztési Alap létrehozására tett első lépéseket azonban késleltették a nemzetközi monetáris zavarok és az olajválság, ezért a megállapodás csak 1974-ben született meg.

A közösségi regionális politika szerint a Bizottságnak: koordinálnia és kiegészítenie, nem pedig helyettesítenie kell a nemzeti regionális politikákat; koordinálnia kell a közös közösségi politikákat és pénzügyi eszközöket, csökkentenie kell a túlnépesedést a zsúfolt területeken, és támogatnia kell az elmaradott régiókat.

Az újonnan létrehozott Regionális Fejlesztési Alapból háromféle intézkedés volt támogatható. Állami kiadásokra az alapból származó támogatás legfeljebb 50%-át lehetett felhasználni:

- ▶ 1. a legalább 10 új munkahelyet létrehozó kisvállalkozásokba történő beruházások;
- ▶ 2. az 1. ponthoz kapcsolódó infrastruktúrába való beruházások; és
- ▶ 3. a hegyvidéki területeket érintő infrastrukturális beruházások, amelyek a mezőgazdasági orientációs alapból is támogathatók voltak.

A tagállamoknak projektszinten kellett pályázniuk az ERFA támogatására. A döntéseket a tagállamok bizottsága hozta a Bizottság javaslatai alapján.

A regionális politikáért felelős biztos, **George Thomson** megállapította, hogy az új alap „visszaadja több millió egyszerű polgár Közösségbe vetette hitét, akik már oly rég óta várnak a regionális alappal kapcsolatos kötelezettségvállalás teljesítésére”.

A Párizsban hozott döntés igazolja az EK-tagállamok közötti szolidaritás meglétét, amely a gazdaságaikat érintő hatalmas nyomás ellenére is jelen volt a szóban forgó időszakban. A regionális politika hatékony elindulása annak a szélesebb törekvésnek a része, amely az európai gazdaságokat hivatott egymáshoz közelíteni.

ÁTTÖRÉS A KÖZÖSSÉG TÖRTÉNETÉBEN ▼

Ebben az időben az egyesült királysági **George Thomson** volt a regionális politikáért felelős biztos.

Véleménye szerint a regionális alap létrehozása „fontos áttörést jelent az egész Közösség számára... Habár az alap meglehetősen szerény, gyakorlati előnyökkel fog járni Európa leghátrányosabb helyzetű régiói számára 1975-től kezdődően”.

George Thomson egyik 1974-es beszédében, amely az új alap, az ERFA bejelentéséről szólt, a következő azóta híressé vált és sokat emlegetett mondat is elhangzott:

„Aligha mondható, hogy külföldiek diktálnak, ha a saját kormányunk is egyike ezeknek a »külföldieknek«.”

Abban az időszakban, amikor az Egyesült Királyság a tagságával kapcsolatos feltételeket újratárgyalta, Thomson megállapította, hogy az Egyesült Királyság az alap 28%-ára jogosult, miközben az alaphoz való hozzájárulása kevesebb mint 17%. Azt is kiemelte, hogy az új politikának az ágazatok előregedésének problémáival (ez kifejezetten az Egyesült Királyságra volt jellemző ebben az időben), valamint a Közösség mezőgazdasági problémáival kell foglalkoznia.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/hu/policy/what/history/